

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Изх. № 02-00-34
11.9-06-2018

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА

На Ваш изх. № КБФ-853-02-43/17.05.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за хазарта, № 854-01-40, внесен от Христиан Митев и група народни представители на 11.05.2018 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка с постъпил Законопроект за за изменение и допълнение на Закона за хазарта, № 854-01-40, внесен от Христиан Митев и група народни представители на 11.05.2018 г., изразяваме следното становище:

С проекта се предлага допълване на съществуващата в чл. 9, ал. 2 забрана за извършване на хазартна дейност без лиценз и със забрана за разпространение на билети, фишове, талони и други, свързани с хазарт и изплащането на печалбите по тях от лица и обекти без лиценз.

С предложените изменения в чл. 10 се допълва установената забрана за пряка реклама на хазартни игри и със забрана на непряката реклама на хазартни игри като се дава легално определение на непряка реклама – всяка форма на търговско послание, съобщение или препоръка, включващо и наименование на хазартна игра или на търговска

марка на организатор на хазартна игра и/или дейност, върху продукти и стоки, относно които не са свързани с хазарта. В тази връзка се предлага и отмяна на чл. 10, ал. 2, т. 3, който допуска обявяването на резултатите от игрите и спечелените печалби, като допустимата за обявяване информация ще включва само наименоването на игрите /чл. 10, ал. 2, т. 1/ и регистрираната търговска марка на организатора /чл. 10, ал. 2, т. 2/.

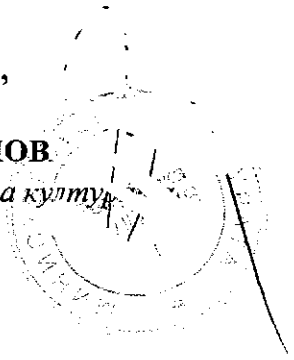
Предвид, че предложените промени в Закона за хазарта са мотивирани от вносителите с необходимостта от уеднаквяване на режима на хазартни игри с аналогични разпоредби за защита на обществения интерес, Министерство на културата няма възражения в рамките на функционалната си компетентност.

Относно отмяната на чл. 2, ал. 5, т. 5 от Закона за радиото и телевизията, с която разпоредба се изключва прилагането на Закона за радиото и телевизията за игрите на късмета, в които се залагат пари, включително лотария, наддаване и други форми на хазарт, както и онлайн игри и програми за търсене, но не и предавания, изцяло посветени на хазартни игри или игри на късмета, намираме за необходимо мотивите на вносителите да бъдат допълнени с анализ за съответствие на законопроекта със съображение (22) от Директива 2010/13/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги).

С уважение,

БОИЛ БАНОВ

Министър на културата

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-188

София, 18.06.2018 г.

ДО
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТОЯНОВА,

Във връзка с Ваши писма с изх. № КБФ-853-02-42/17.05.2018 г. и КБФ-853-02-57/22.05.2018 г. относно предоставяне на становище по законопроекта на ЗИД на Закона за хазарта със сигнатура № 854-01-40, внесен от Христиан Митев и група народни представители на 11.05.2018 г. и съответствието на законопроекта с правото на ЕС, включително с Директивата за аудиовизуалните медийни услуги, както и относно необходимостта от нотификация съгласно Директива 2015/1535/ЕС на ЕП и на Съвета, Ви предоставям следната информация:

I. Информация относно правото на Европейския съюз в областта на хазартни игри.

Държавите членки на Европейския съюз имат автономни права по отношение на регламентацията на хазартните игри на национално ниво, при положение че се спазват принципите и основните свободи, залегнали в договорите за Европейския съюз.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за хазарта (ЗХ) предвижда забрана както на пряката, така и на непряката реклама на хазартните игри в чл. 10, ал. 1 от ЗХ и създаване на т. 23а в Допълнителните разпоредби, която дефинира понятието „непряка реклама“. В чл. 10, ал. 2 се предвижда само наименованието на играта и публичното теглене на тиражите да бъде допустимата за обявяване информация.

В т. 2.3.3 от Съобщение на Комисията от 23 октомври 2012 г. до Европейския парламент, Съвета, Икономическия и Социален комитет и Комитета на регионите за цялостна европейска нормативна уредба в областта на хазартните игри по интернет, Комисията е приела, че:

1. отговорната реклама е необходима за осведомяване на гражданите;
2. при хазартните игри се прилагат възрастови ограничения;
3. хазартните игри могат да бъдат опасни, ако към тях се подхожда безотговорно;
4. хазартните игри са свързани с финансови, социални и здравни рискове.

В резултат на проведена обществена консултация Комисията е изготвила Препоръка от 14 юли 2014 г. относно принципите за защита на потребителите и играчите, ползващи услуги в областта на хазартните игри по интернет, и за предпазване на малолетните и непълнолетните лица от участие в хазартни игри по интернет. Целта на тази Препоръка е да се гарантира, че хазартните игри ще останат източник на развлечение, на потребителите ще се осигурява безопасна среда за участие в хазартни игри, ще се въведат мерки за противодействие на риска от финансови или социални щети и ще се набележат действия, необходими за предотвратяване на участието на малолетни и непълнолетни лица в хазартни игри.

Предвид обстоятелството, че на ниво Европейски съюз липсва хармонизация, държавите членки могат свободно да формулират целите на своята политика по отношение на хазартните игри, както и да определят желаното равнище на защита с оглед на опазването на здравето на потребителите. Съдът на ЕС е предоставил общи насоки относно тълкуването на основните свободи на вътрешния пазар в областта на хазартните игри (по интернет), отчитайки специфичния характер на тези игри. Като изхождат от целите от обществен интерес, които се стремят да защитават, държавите членки могат да ограничават трансграничното предлагане на услуги в областта на хазартните игри по интернет, но трябва да докажат пригодността на въпросната мярка, както и необходимостта от нея. Държавите членки са длъжни да докажат, че целите от обществен интерес се преследват по последователен и систематичен начин.

В т. 25 от Резолюция на Европейския парламент от 10 септември 2013 г. относно хазартните игри по интернет на вътрешния пазар (2013)0348 се „подчертава определянето на безвреден формат на реклама и на правила за нейното разпространение“. В резолюцията се препоръчва рекламата да бъде отговорна, да съдържа ясни предупреждения за рисковете от пристрастяване към хазартни игри и да не бъде нито прекомерна, нито разположена върху съдържание, което е конкретно предназначено за малолетни и непълнолетни лица, или на места, на които има по-висока степен на риск да бъде насочена към малолетните и непълнолетните, какъвто е по-специално случаят с рекламите в социалните медии.

Като цяло в практиката си Съдът на ЕС признава умерената реклама за съвместима с политиката на защита на потребителите, само когато тя е стриктно ограничена до необходимото за насочване към контролираните мрежи за игра.

II. Информация относно прилагането на правилата на Директива (ЕС) 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координиране на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги).

Директива (ЕС) 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координиране на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги) е транспонирана в Закона за радиото и телевизията (вж. § 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби, обн. ДВ, бр. 8 от 2017 г., в сила от 24.01.2017 г.) и в тази връзка следва да се отбележи, че компетентен орган по прилагането на директивата е Министерство на културата.

В настоящето писмо Министерството на финансите изразява принципно становище относно съответствието на разпоредбите на проекта на ЗИД на ЗХ и разпоредбите на Директивата за аудиовизуалните медийни услуги.

С предложените промени в ЗХ не се въвежда ограничение на свободното предоставяне на телевизионно излъчване спрямо другите държави-членки, различно от ограничението, предвидено за доставчици на медийни услуги от Република България.

От една страна, в директивата е предвидено, че държавите членки могат да ограничат препредаването, ако преценят, че то застрашава обществения ред, общественото здраве, както и обществената сигурност на потребителите.

От друга страна, предвидената в проекта за изменение и допълнение на ЗХ разпоредба относно т.н. „непряка реклама“ не е в съответствие с Директивата, тъй като би ограничила де факто излъчването на голяма част от спортните предавания и излъчването на спортни срещи, включително световни първенства, олимпиади и т.н. Тази разпоредба реално поставя много сериозни ограничения пред всички доставчици на медийни услуги, имащи сигнал в България.

Съгласно Директивата държавите от ЕС не трябва да възпрепятстват на тяхна територия препредаването на аудиовизуални медийни услуги от други държави на ЕС, в случай че излъчваните програми не съдържат предавания с неоправдано насилие или порнография, които биха могли сериозно да увредят физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните.

Според Директивата особено важно е държавите членки да са в състояние да предприемат мерки за защита правото на информация и да осигуряват широк достъп на обществеността до телевизионното отразяване на събития от национално или ненационално значение, от първостепенна важност за обществото, като олимпийските игри, световните първенства по футбол и европейските първенства по футбол.

В § 22 на Директивата е предвидено, че за целите на настоящата директива определението на аудиовизуалните медийни услуги следва да обхваща средствата за масово осведомяване и ролята им да информират, забавляват и образоват широката общественост и следва да включва аудиовизуални търговски съобщения, но да изключва всякаква форма на частна кореспонденция като електронни съобщения, изпращани на ограничен брой адресати. Това определение следва да изключва всички услуги, чиято основна цел не е предоставянето на предавания, т.е. когато аудиовизуалното съдържание е включено случайно в услугата и не е нейна основна цел. За пример могат да бъдат посочени интернет сайтове, които съдържат аудиовизуални

елементи само като помощно средство, например анимирани графични елементи, кратки рекламни спотове или информация, свързана с продукт или услуга извън аудиовизуалната област. Поради тези причини от приложното поле на директивата следва да бъдат изключени също игрите на късмета, в които се залагат пари, включително лотария, наддаване и други форми на хазарт, както и онлайн игри и програми за търсене, но не и излъчвания, изцяло посветени на хазартни игри или игри на късмета.

III. Информация относно прилагането на правилата на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 09 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

Съгласно изискванията Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 09 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество, когато се въвежда нормативно изискване за задължените лица, свързано с използване на технически средства, уреди, технически стандарти, регламенти и правила същите следва да бъдат одобрени от Европейската комисия, чрез нотификационна процедура между държавите-членки на ЕС с цел недопускане нарушаване на конкуренцията между производителите на технически средства в ЕС и ненарушаване на правилата на Вътрешния пазар.

Законът за хазарта представлява технически регламент по смисъла на чл. 1, § 1, б. „е“ от Директива 2015/1535 /ЕС на Европейския парламент и на Съвета, съгласно която „технически регламент“ е техническа спецификация и други изисквания или правила за услуги, включващи съответни административни разпоредби, спазването на които е задължително, юридически или фактически, в случаите на маркетинг, предоставяне на услуги, установяване на оператор за услуги или използване в държава членка или в голяма част от нея, както и законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държавите членки, с изключение на тези, предвидени в чл. 7, забраняващи производството, вноса, маркетинга или използването на един продукт или забраняващи предоставянето или използването на услуга или установяването на доставчик на услуги.

Законът за хазарта (обн., ДВ, бр. 26 от 30.03.2012 г., в сила от 01.07.2012 г.) е приет от законодателния орган и е нотифициран от Европейската комисия по реда на отменената директива, но съгласно чл. 10 от действащата директива позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата.

Съгласно чл. 5 от Директивата „държавите членки предоставят отново проекта на техническия регламент на Комисията, ако направят промени в проекта, с които значително се изменя обхвата му, съкращава се първоначално предвидения срок за прилагането му, допълват се спецификации или изисквания, или последните се правят по-ограничителни“.

Внесените изменения и допълнения в Закона за хазарта предвиждат промени, свързани с изменение на обхвата и въвеждат изисквания, които са по-ограничителни.

Целта на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар е информираниост на икономическите субекти преди приемане на технически регламенти,

за да им се даде възможност да изразят мнение и адаптират дейността си към бъдещ технически регламент.

Следвайки принципа на Директивата за взаимно признаване, считам, че проектът на технически регламент, какъвто е проектът за изменение и допълнение на Закона за хазарта следва да бъде представен за нотифициране от Европейската комисията.

Разпоредбата на чл. 4 от Постановление № 165 на МС от 14.07.2004 г. за организацията и координацията на обмена на информация за технически регламенти и правила за услуги на информационното общество и за установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно предлагани на пазара на друга държава членка регламентира процедурата за подготовка на проектите на технически регламенти за нотификация.

Съгласно чл. 4, ал. 1 и 2 от ПМС №165 министрите и другите органи на изпълнителната власт, определени в Закона за администрацията, предоставят на министъра на икономиката, енергетиката и туризма проектите на технически регламенти, които се разработват в министерствата и другите ведомства. Към проектите се прилагат мотиви или становище относно причините, които налагат приемането на такъв технически регламент, ако това не е вече изяснено в самия проект.

Съгласно ал. 4 на същия член, проектите се представят от органа на изпълнителната власт, който ги е изготвил **в срок 4 месеца преди планираното им приемане**, съгласно изискванията на Закона за нормативните актове.

Следва да се отбележи, че в горепосоченото постановление няма предвидена процедура за случаите, когато проект на нормативен акт представляващ технически регламент е разработен и внесен от народен представител.

Директива (ЕС) 2015/1535 се прилага за всички законопроекти, внесени в Народното събрание, включително от народните представители. В ПОДНС не е предвидена процедура относно реда, по който се предоставят на министъра на икономиката проектите на технически регламенти, внесени в Народното събрание. Подобна процедура не е предвидена и в ПМС № 165 за случаите, когато проект на нормативен акт представляващ технически регламент е изготвен и внесен от народни представители.

Предвид разпоредбите на ПМС № 165 и на ПМС № 85 за координация по въпросите на Европейския съюз нотифицирането, включително преценката за необходимостта от нотифицирането, следва да се извършва от изпълнителната власт, която осигурява и провежда националната политика на Република България по въпросите на Европейския съюз.

Във връзка с гореизложеното, въпреки липсата на нормативна регламентация, проектът на ЗИД на Закона за хазарта следва да бъде изпратен от Народното събрание до Министерството на финансите, за да бъде стартирана процедурата по нотификация.

В заключение следва да се отбележи, че ако проектът на ЗИД на ЗХ не бъде нотифициран по съответния ред предвиден в европейската директива, Европейската комисия ще открие процедура за нарушение на правото на ЕС срещу Република България.

Едновременно с това съгласно Решение на съда на Европейския съюз от 10 юли 2014 г. по дело С-307/13 "неизпълнението на задължението за уведомяване на Комисията представлява процесуално нарушение при приемане на съответните

технически регламенти и води до тяхната неприложимост, така че те не могат да бъдат противопоставени на частноправните субекти... Частноправните субекти могат да се позоват на тази неприложимост пред националния съд, който е длъжен да откаже да приложи национален технически регламент, за който не е било извършено уведомяване.....“

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ БОГАЧЕВ

